

แบบเสนอผลงาน KM AWARD ประเภท Best KM

ชื่อเรื่อง: การพัฒนาองค์ความรู้ การให้ความรู้โรคเบาหวานและเสริมทักษะการดูแลตนเอง (DSMES) สู่หนังสือเรื่อง “รวมความรู้ สู่เบาหวาน”	
ชื่อ-สกุล : นางสาวฉัตรวรา อารีวุฒิ	รหัสบุคคล: 014161
หน่วยงาน: สาขาวิชาโรคต่อมไร้ท่อและเมแทบอลิซึม ภาควิชา: อายุรศาสตร์	เบอร์โทรศัพท์: 090 292 1505
โปรดเขียน (✓) ในช่อง (✓) อนุญาตให้เผยแพร่ผลงานทาง Website ☐ ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ผลงานทาง Website	
บริบทขององค์กรหรือบริบทของหน่วยงาน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี โดยอายุรแพทย์สาขาวิชาโรคต่อมไร้ท่อและเมแทบอลิซึม ภาควิชาอายุรศาสตร์ และทีมสหสาขาวิชาชีพจากหน่วยงานต่างๆ ในโรงพยาบาลรามาธิบดี เช่น สังกัดฝ่ายการพยาบาล (งานการพยาบาลอายุรศาสตร์ งานการพยาบาลศัลยศาสตร์ งานการพยาบาลป้องกันโรคและส่งเสริมสุขภาพ งานการพยาบาลผู้ป่วยนอก) ฝ่ายโภชนาการ (งานโภชนบำบัดและโภชนศึกษา) ฝ่ายเภสัชกรรม ฝ่ายทันตกรรม และภาควิชาจุลชีววิทยา ได้ร่วมมือกันในการสร้างกระบวนการการทำงานในการดูแลและให้ความรู้โรคเบาหวานแก่ผู้เป็นเบาหวานร่วมกันแบบบูรณาการ โดยร่วมกันพัฒนาคลินิกให้ความรู้โรคเบาหวานและเสริมทักษะการดูแลตนเอง (Diabetes Self-Management Education and Support: DSMES) เบาหวานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 จนถึงปัจจุบัน โดยใช้หลักการในการเสริมสร้างศักยภาพในการสนับสนุนให้ผู้เป็นเบาหวานมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสุขภาพที่ดี และเน้นการให้ความรู้แก่ผู้เป็นเบาหวานรายบุคคลและเสริมทักษะในการช่วยสนับสนุนให้ผู้เป็นเบาหวาน ตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม อายุรแพทย์สาขาวิชาโรคต่อมไร้ท่อฯ และทีมสหสาขาวิชาชีพ มีหน้าที่ในการกำหนดเป้าหมาย สื่อสารความรู้สู่ผู้ปฏิบัติ ติดตาม ทบทวน ปรับปรุงการปฏิบัติงานของทีม ให้เป็นไปตามเป้าหมายหรือข้อกำหนดที่วางไว้ เพื่อตอบสนองความต้องการและปัญหาตามประเภทของผู้เป็นเบาหวานที่เข้ามารับบริการ โดยเน้นผู้เป็นศูนย์กลาง ภายใต้การดูแลของผู้ให้บริการจากทีมสหสาขาวิชาชีพที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาร่วมกัน รวมทั้งการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพกับทีมสนับสนุน โดยทีมผู้บริหารและทีมผู้ปฏิบัติงานมีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการทำงาน ดังนี้ วิสัยทัศน์ : เป็นต้นแบบของประเทศในการดูแลผู้เป็นเบาหวานด้วยมาตรฐานสากล โดยผู้เป็นเบาหวานมีส่วนร่วม เพื่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน พันธกิจ : เพื่อให้ความรู้ ฝึกทักษะการดูแลตนเองของผู้เป็นเบาหวานและครอบครัว โดยทีมสหสาขาวิชาชีพที่มีบริการที่เป็นมาตรฐานระดับสากล และเป็นหนึ่งในต้นแบบของประเทศ สอดคล้องกับพันธกิจหลักของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีด้านการบริการสุขภาพที่สนับสนุนด้านการศึกษาและด้านการวิจัย ค่านิยม: “PUT” Patient focused: มุ่งเน้นประโยชน์สูงสุดต่อผู้เป็นเบาหวาน Up to Date: มุ่งแสวงหาความรู้ให้เป็นปัจจุบัน และมีการทบทวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงคุณภาพโดยใช้ ตัวชี้วัดที่เป็นมาตรฐาน Teamwork: มีการทำงานร่วมกันเป็นทีมโดยใช้ความรู้ความชำนาญของสหสาขาวิชาชีพ การช่วยเหลือกันและถ่ายทอดความรู้ภายใน ทีมเพื่อเพิ่มคุณภาพของบุคลากรและการบริการ ซึ่งมีความสอดคล้องกับค่านิยมของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีที่ว่า มุ่งเรียนรู้ คู่คุณธรรม ใฝ่คุณภาพ ร่วมสานภารกิจ คิดนอกกรอบ รับผิดชอบสังคม อายุรแพทย์สาขาวิชาโรคต่อมไร้ท่อฯ และทีมสหสาขาวิชาชีพได้ร่วมมือกันในการพัฒนาระบบการให้ความรู้ฯ โดยเน้นผู้เป็นเบาหวานเป็นจุดศูนย์กลาง (patient center) และร่วมกันพัฒนาเนื้อหาในการให้ความรู้โดยอ้างอิงมาตรฐานการให้ความรู้ระดับสากล	

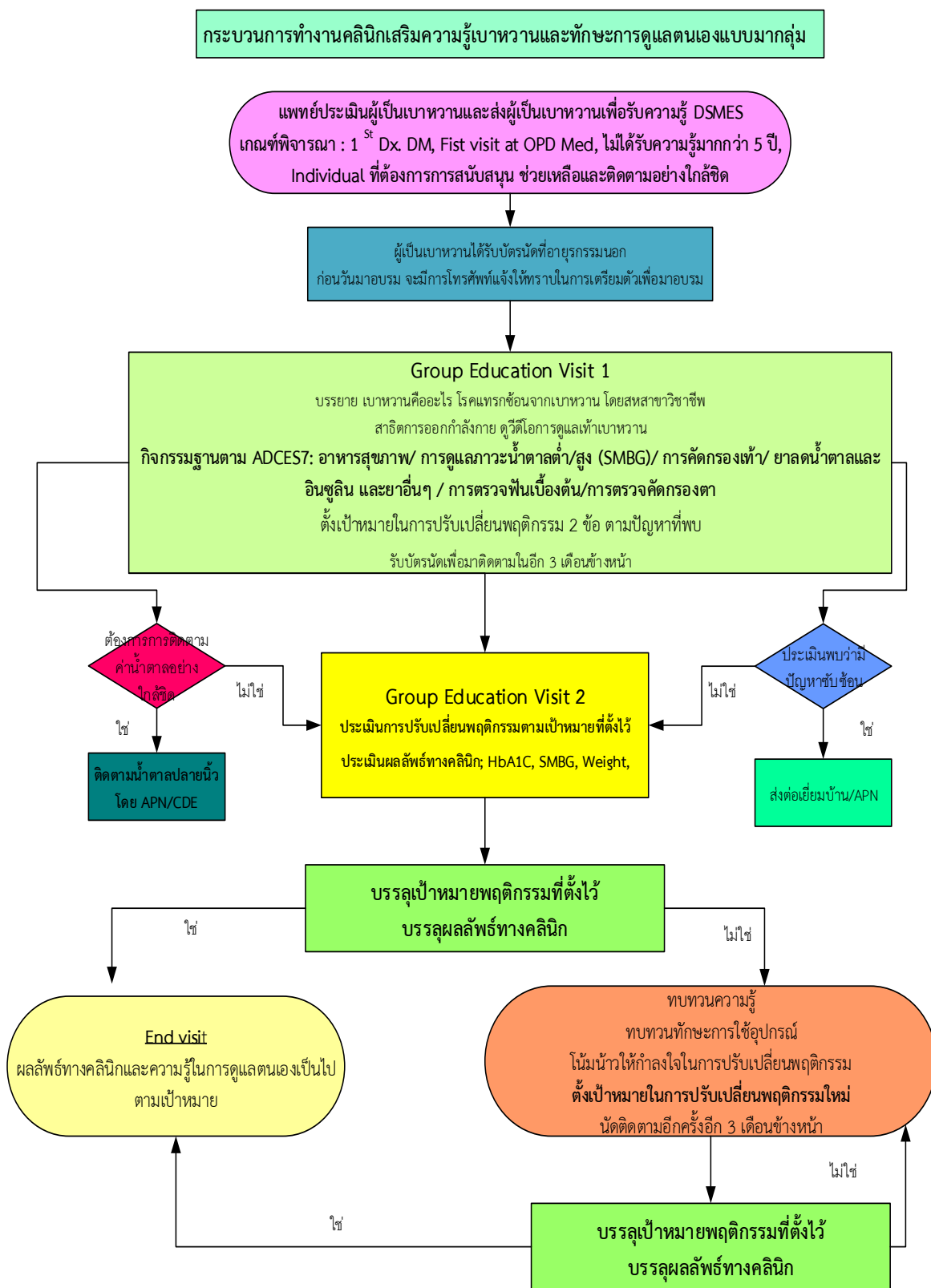
ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 7 ประการ (ADCES-7) ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่ได้รับการยอมรับตามมาตรฐานสากล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความรู้การกินอาหารที่ดีต่อสุขภาพ (Healthy eating)
2. ความรู้เรื่องการออกกำลังกายให้เหมาะสมต่อวัย และสภาวะของโรค (Being active)
3. ความรู้เรื่องการกินยาลดน้ำตาล เทคนิคการกินยาสม่ำเสมอ ผลข้างเคียงของยา การเก็บอินซูลิน การ ฉีดอินซูลินที่ถูกต้อง ทราบชนิดและการออกฤทธิ์ของอินซูลิน ทราบการบริหารจัดการมื้ออาหารให้สอดคล้องกับการออกฤทธิ์ของอินซูลิน (Taking medication)
4. ให้คำแนะนำต่อผู้เป็นเบาหวานในการบริหารจัดการทางด้านสุขภาพ เมื่อมีความเครียด หรือพบกับสิ่ง ที่มีผลต่อการดูแลสุขภาพ ผู้ให้ความรู้โรคเบาหวานจะใช้ทักษะ **Motivational Interviewing** ในการให้คำปรึกษา และช่วยสนับสนุนให้ผู้เป็นเบาหวานมาดูแลสุขภาพ (Healthy coping)
5. การสนับสนุนให้ผู้เป็นเบาหวานเจาะน้ำตาลเพื่อวัดค่าน้ำตาลปลายนิ้วอย่างสม่ำเสมอ การวัดค่าน้ำตาลปลายนิ้วจะช่วยให้ผู้เป็นเบาหวานเรียนรู้การบริหารจัดการชนิด ปริมาณอาหาร มื้ออาหาร และการเคลื่อนไหวร่างกายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และในกลุ่มผู้เป็นเบาหวานที่มีความเสี่ยงต่อน้ำตาลต่ำหรือสูง การเจาะน้ำตาลปลายนิ้วจะช่วยให้ลดความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนเฉียบพลัน และสามารถบริหารจัดการได้ทันทั่วทั้ง (Monitoring)
6. แนะนำการบริหารจัดการแก่ผู้เป็นเบาหวานในการเพิ่มทักษะในการดูแลตนเอง เช่น การเตรียมตัวเมื่อต้องเดินทาง การแก้ไข ปัญหาเมื่อลืมนำอินซูลินที่ต้องฉีดก่อนมื้ออาหารติดตัวไปด้วย การดูแลตนเองเมื่อป่วย การจัดการตนเองเมื่อมีความเครียด (Problem solving)
7. แนะนำ ส่งเสริมให้ผู้เป็นเบาหวานทราบว่าต้องมีการตรวจคัดกรองประจำปี ตา ไต เท้า เพื่อลดการเกิดโรคแทรกซ้อนจากหลอดเลือด การฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่ประจำปี และการพบทันตแพทย์ทุก ๆ 6 เดือน (Reducing risk)

นอกจากการให้ความรู้แก่ผู้เป็นเบาหวานแล้ว **คลินิกให้ความรู้โรคเบาหวานและเสริมทักษะการดูแลตนเอง (Diabetes Self-Management Education and Support: DSMEs)** ยังมีการติดตามเพื่อทบทวน สนับสนุน ให้ผู้เป็นเบาหวานมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ดีอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ในการดำเนินงาน ดังนี้

1. **ผลลัพธ์ระยะสั้นคือ** การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อบริบทของผู้เป็นเบาหวานรายบุคคล
2. **ผลลัพธ์ระยะกลางคือ** ค่าน้ำตาลเฉลี่ยสะสมที่ได้ตามเป้าหมาย
3. **ผลลัพธ์ระยะยาวคือ** มีสุขภาพที่ดีของผู้เป็นเบาหวานและจุดคุ้มค่า คุ่มทุน
4. เป็นแหล่งเรียนรู้ และพัฒนาทักษะต่างๆ สำหรับบุคลากรทางการแพทย์ นักศึกษาแพทย์ แพทย์ประจำบ้าน

แผนภาพกระบวนการปฏิบัติการ คลินิกให้ความรู้โรคเบาหวานและเสริมทักษะการดูแลตนเอง
(Diabetes Self-Management Education and Support: DSMES) โรงพยาบาลรามาริบัติ

กิจกรรมการให้คำปรึกษาที่คลินิกให้ความรู้โรคเบาหวานและเสริมทักษะการดูแลตนเอง
(Diabetes Self-Management Education and Support: DSMEs)

เวลา	หัวข้อการทำงาน
08.00 - 08.30 น.	ลงทะเบียน
08.30 - 09.00 น.	สาธิตและฝึกปฏิบัติการออกกำลังกาย
09.00 - 09.30 น.	ฟังการบรรยายเรื่อง “เบาหวานคืออะไร?” โดยผู้บรรยายทีมสหสาขาวิชาชีพประกอบด้วย แพทย์ พยาบาล ปฏิบัติการขั้นสูง (APN) พยาบาล และนักกำหนดอาหาร เนื้อหาเน้นพยาธิสภาพของโรคเบาหวานและการดูแลการ
09.30 - 09.50 น.	ผู้เป็นเบาหวานดู VDO การดูแลเท้าเบาหวานด้วยตนเอง
10.00 - 12.00 น.	สาธิตและฝึกปฏิบัติผู้เป็นเบาหวานและครอบครัวเป็นรายบุคคล 5 ฐาน

ฐาน	รายละเอียดการทำงาน
ฐานที่ 1: Monitoring Blood glucose	• สอนการตรวจน้ำตาลปลายนิ้ว (SMBG) • เมื่อไหร่ที่ต้องตรวจน้ำตาลปลายนิ้ว • อาการน้ำตาลในเลือดต่ำและการแก้ไขภาวะน้ำตาลในเลือด ต่ำ/สูง • การแปลผล การจดบันทึก • จัดหาเครื่องเจาะน้ำตาลปลายนิ้วในรายที่เหมาะสม การดูแลตนเองวันที่ป่วย
ฐานที่ 2: Taking Medication and Insulin injection	• การใช้ยาชนิดระดับน้ำตาลในเลือดและการฉีดอินซูลิน • เทคนิคการกินยาสม่ำเสมอ การสร้างแรงจูงใจในการกินยา • ฉีดอินซูลิน การเก็บอินซูลินที่ถูกต้อง • การดูวันที่อินซูลินหมดอายุ • สอนความรู้การออกฤทธิ์ของอินซูลินเป็นรายบุคคล • การเตรียมตัวเมื่อต้องเดินทาง • การดูแลตนเองวันที่ป่วย • ผลข้างเคียงของยาชนิดต่าง ๆ
ฐานที่ 3: Foot screening	• การตรวจหลอดเลือดและระบบประสาทเท้าเบาหวาน • การดูแลเท้าด้วยตนเอง • กรณีพบปัญหาที่เท้า ส่งต่อคลินิกออสโตมีและแผล หน่วยตรวจผู้ป่วยนอกคัดสรรตามระบบ
ฐานที่ 4: Healthy Eating	• การเตรียมมื้ออาหารให้สัมพันธ์กับการออกฤทธิ์ของยาหรืออินซูลิน • อาหารในหมวดคาร์โบไฮเดรต • อาหารที่มีการเดินทางของน้ำตาลสูง กลาง ต่ำ • อาหารแลกเปลี่ยน (food exchange) • อาหารที่มีโซเดียมสูง อาหารที่มีไขมันอิ่มตัวสูง

ฐาน	รายละเอียดการทำงาน
	• อาหารที่มีกากใยสูง • จานอาหารสุขภาพ • การเลือกซื้ออาหาร
ฐาน	รายละเอียดการทำงาน
ฐานที่ 5: Reducing risk	• การตรวจสุขภาพเหงือกและฟันแก่ผู้เป็นเบาหวานที่มารับการอบรมเมื่อไหร่ที่ต้องตรวจน้ำตาลปลายนิ้ว • ส่งพบพยาบาลเพื่อได้รับการตรวจคัดกรองตา ด้วยเครื่อง Fundus camera
ฐาน	รายละเอียดการทำงาน
ฐานการติดตามในผู้เป็นเบาหวานที่นัดมาติดตาม (Goal Met)	• ฐานติดตามผู้เป็นเบาหวานหลังจากได้รับความรู้ในครั้งที่ 1 (Goal Met) • พบนักกำหนดอาหารหรือพยาบาลปฏิบัติการขั้นสูง (APN) เพื่อประเมินเป้าหมายที่ตั้งไว้ใน การควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด • ทบทวนความรู้การฉีดอินซูลิน ยาลดน้ำตาล การใช้อุปกรณ์ตรวจน้ำตาลปลายนิ้ว • ในรายที่มีปัญหาความซับซ้อน จะมีการติดตามอย่างใกล้ชิด เพื่อประสานงานกับอายุรแพทย์ต่อมไร้ท่อเพื่อปรับอินซูลิน • ในรายที่มีปัญหาการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจะนำเทคนิค Motivational Interviewing มาสนับสนุนช่วยเหลือให้ผู้เป็นเบาหวานในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่อไป และนัดมาเพื่อติดตามอย่างสม่ำเสมอ

กลุ่มให้ความรู้ผู้เป็นเบาหวาน

"ทุกอย่างครบ จบที่เดียว ไม่เสียเงิน"

 ณ ห้องให้ความรู้กลุ่ม ชั้น2
ใกล้ร้านอาหารสัฟฟ
อาคารสมเด็จพระเทพรัตน์
ทุกวันอังคารและพฤหัสบดี
เวลา 8.30 - 12.00 น.

สิ่งที่ได้:

- เข้าใจโรคเบาหวานมากขึ้น
- ดูแลตัวเองเกี่ยวกับเบาหวานได้ดีขึ้น
- ป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากเบาหวานได้

1.การให้ยาเบาหวาน และฉีดอินซูลิน

2.การเจาะน้ำตาลปลายนิ้ว

กิจกรรม

4.การตรวจฟันโดยทันตแพทย์ (เฉพาะวันพฤหัสบดี)

3.การตรวจเท้าเบาหวาน

5.การตรวจตาด้วยเครื่องถ่ายภาพจอประสาทตา

6.การให้ความรู้โภชนาการ

แพทย์ทุกแผนกสามารถเขียน "นัดกลุ่มเบาหวาน" ได้เอง

ผู้เป็นเบาหวานทุกคนควรได้รับความรู้ โดยเฉพาะผู้เป็นเบาหวานใหม่และเบาหวานที่คุ้ยได้ยาก

กิจกรรมกลุ่มให้ความรู้โรคเบาหวาน ฯ

บรรยาย เบาหวานคืออะไร

Being Active

Self-monitoring

Reducing risk

Healthy eating

Insulin injection/Taking medications

กิจกรรมความร่วมมือกับจักษุแพทย์ และแผนกทันตกรรม คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี

การตรวจคัดกรองตาด้วยกล้อง fundus camera

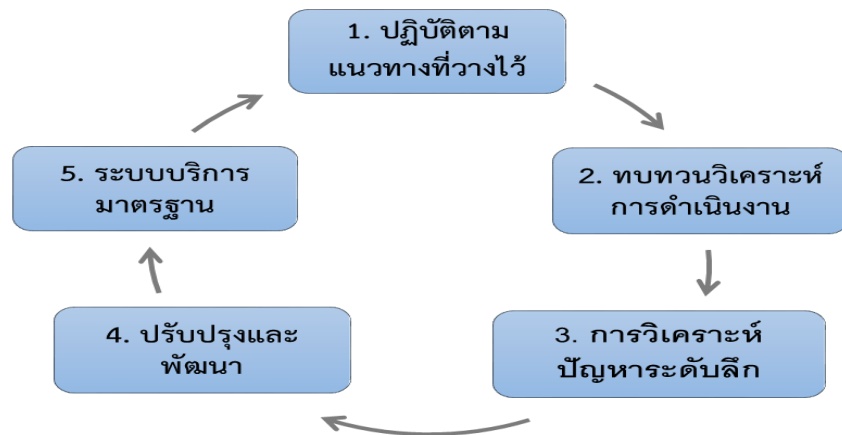

การให้ความรู้พื้นฐานในการดูแลช่องปากของผู้เป็นเบาหวาน

การนำ KM มาใช้ในการปรับกระบวนการหลัก (สภาพปัญหา ผลกระทบ)

ในช่วงการดำเนินงานที่คลินิกให้ความรู้โรคเบาหวานและเสริมทักษะการดูแลตนเอง (Diabetes Self-Management Education and Support: DSMEs) อายุรแพทย์สาขาวิชาโรคต่อมไร้ท่อฯ และทีมสหสาขาวิชาชีพซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงาน ได้มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง เพื่อทบทวน วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น ในการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างแนวทางในการแก้ปัญหา และพัฒนางานร่วมกันอย่างเป็นระบบ

กระบวนการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการและจัดทำระบบตรวจสอบคุณภาพ PDSA

โดยทีมผู้ปฏิบัติงานได้พบปัญหา อุปสรรคต่างๆ ดังนี้

1. ผู้เป็นเบาหวาน ไม่สามารถจดจำขั้นตอนต่างๆ อย่างครบถ้วน เนื่องจากเป็นผู้สูงวัย การเรียนรู้ช้า และลืมนง่าย โดยเฉพาะการใช้อุปกรณ์ในการดูแลระดับน้ำตาล เช่น เครื่องเจาะน้ำตาลปลายนิ้ว ปากกาฉีดอินซูลิน เป็นต้น ทำให้เมื่อได้รับความรู้แล้วไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงที่บ้าน ในบางราย ต้องกลับมาโรงพยาบาล เพื่อมารับการสอนและทบทวนใหม่อีกครั้ง
2. ในการให้คำปรึกษามีข้อจำกัดเรื่องเวลา จำนวนบุคลากรที่ให้ความรู้มีจำกัด ผู้เป็นเบาหวานที่มารับบริการมีจำนวนมากทำให้ไม่สามารถใช้เวลาในการสอนและทบทวนความรู้ ได้อย่างเต็มที่
3. ผู้เป็นเบาหวานและญาติขาดข้อมูลเชิงลึกในโรคเบาหวาน และโรคแทรกซ้อนจากเบาหวาน เช่น กลไกการเกิดโรคเบื้องต้น ความรู้เกี่ยวกับโรคแทรกซ้อนจากเบาหวาน การแก้ปัญหาเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน เช่น น้ำตาลสูง/ต่ำ จากการใช้อยาลดน้ำตาล/อินซูลิน การออกฤทธิ์ของยาลดน้ำตาลและผลข้างเคียง อาหารสุขภาพ การนอนที่ดี สุขภาพเหงือกและฟัน ความผิดปกติจากการมองเห็น การดูแลตนเองเมื่อมีภาวะเจ็บป่วย การเตรียมตัวเมื่อต้องเดินทาง และเป้าหมายในการคุมระดับน้ำตาลเพื่อลดโรคแทรกซ้อน การขาดข้อมูลเหล่านี้ จะส่งผลให้ขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลเบาหวานด้วยตนเอง
4. ญาติของผู้เป็นเบาหวาน โดยเฉพาะผู้สูงวัยไม่สามารถมาโรงพยาบาลกับผู้ป่วยได้ทุกครั้ง ทำให้ขาดความรู้ ความเข้าใจในปัญหาของผู้ป่วย เช่น เมื่อผู้ป่วยมีอาการน้ำตาลต่ำ ไม่เข้าใจบริบทในการบริหารจัดการอย่างถูกต้อง ทำให้ส่งผลต่อการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการนำส่งผู้ป่วยมาฉุกเฉิน และสิ้นเปลืองทรัพยากรโดยไม่จำเป็น
5. ผู้เป็นเบาหวานได้รับข้อมูลจากสื่อโซเชียลที่ไม่ถูกต้องและในบางรายได้นำไปปฏิบัติตามคำแนะนำเหล่านั้นหรือซื้อสินค้าต่าง ๆ เพื่อช่วยคุมระดับน้ำตาล ซึ่งอาจส่งผลต่อสุขภาพของผู้เป็นเบาหวาน และในบางรายอาจต้องได้รับการล้างไตจากไตวายเฉียบพลัน

กระบวนการปรับปรุงในรูปแบบในการทำงานที่ คลินิกให้ความรู้โรคเบาหวานและเสริมทักษะการดูแลตนเอง
(Diabetes Self-Management Education and Support: DSMES) PDCA

การดำเนินงานบริหารงานโดยอายุร
แพทย์ต่อมไร้ท่อฯ

ปัญหาที่พบเจอในช่วง
ปฏิบัติงาน

แนวทางการแก้ไข

- สร้างทีมแบบสหสาขาวิชาชีพ ในปี 2557 ได้มีการประสานความร่วมมือกับบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วย โดยสร้างทีมสหสาขาวิชาชีพให้ได้รับความรู้อย่างเป็นระบบและได้มาตรฐาน โดยการสนับสนุนและผลักดันให้สมาชิกในทีมเข้ารับการอบรมความรู้และเสริมทักษะต่างๆ เพื่อสอบ **ผู้ให้ความรู้โรคเบาหวานที่ผ่านการรับรอง (certified diabetes educator)**
- สร้างระบบการให้ความรู้ที่มีมาตรฐาน โดยเน้นผู้เป็นเบาหวานเป็นศูนย์กลาง มีการสร้างระบบการดูแลผู้เป็นเบาหวานแบบกลุ่ม ชื่อว่า “**คลินิกเสริมความรู้เบาหวานและทักษะการดูแลตนเอง**” สำหรับผู้เป็นเบาหวานประเภทที่ 2 โดย สอน/ทบทวน/เสริมพลัง ทักษะการดูแลเบาหวานด้วยตนเองตามหลักการ (ADCES 7 Self-Care Behavior) พฤติกรรมที่ดี 7 ประการ

- บุคลากรที่ให้ความรู้มีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อจำนวนประชากรของผู้เป็นเบาหวาน และผู้เป็นเบาหวานส่วนใหญ่ที่มาใช้บริการในการให้คำปรึกษาส่วนใหญ่สูงวัย เรียนรู้ช้า และบางท่านลืมง่าย ต้องใช้เวลานานในการสอนและทบทวน
- ผู้เป็นเบาหวานโดยเฉพาะญาติขาดข้อมูลเชิงลึกในโรคเบาหวาน และโรคแทรกซ้อนจากเบาหวาน ส่งผลให้ไม่เข้าใจบริบทในการดูแลตนเอง เช่นการแก้ไขน้ำตาลสูง/ต่ำ การดูแลวันที่ป่วย เป็นต้น
- ญาติของผู้เป็นเบาหวาน โดยเฉพาะผู้สูงวัยไม่สามารถมาโรงพยาบาลกับผู้ป่วยได้ทุกครั้ง ทำให้ขาดความรู้ ความเข้าใจในปัญหาของผู้ป่วย เช่นภาวะน้ำตาลสูง/ต่ำ ภาวะเบื่ออาหาร ซึ่งจะส่งผลต่อเป้าหมายในการคุมระดับน้ำตาล

- ทีมบริหารโดยอายุรแพทย์ต่อมไร้ท่อฯ ร่วมมือกับทีมสหสาขาวิชาชีพเพื่อทบทวนปัญหาดังกล่าว โดยมีการร่วมมือกันในการที่จะจัดทำหนังสือเพื่อเผยแพร่ความรู้โรคเบาหวาน โรคแทรกซ้อน และองค์ความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องในการดูแลโรคเบาหวานด้วยตนเองสู่สาธารณชน โดยใช้ชื่อหนังสือ “**รวมความรู้ สู้เบาหวาน**”
- ในเนื้อหาของหนังสือ มีองค์ความรู้ที่ทันสมัย ข้อมูลเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ และประพันธ์โดยผู้เชี่ยวชาญผู้ซึ่งมีประสบการณ์ ความรู้ในสาขาวิชาชีพของตนเอง

ผลลัพธ์จากการนำ KM ลงสู่การปฏิบัติในระดับหน่วยงาน/คณะฯ (ลดต้นทุน ลดเวลา เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เพิ่มอัตราการรอดชีวิต ลดภาวะแทรกซ้อน เพิ่มรายได้ หรืออื่นๆ โดยบอกเป็นจำนวนหรืออัตรา)

อายุรแพทย์สาขาวิชาโรคต่อมไร้ท่อฯ และทีมสหสาขาวิชาชีพ ได้ตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบดังที่ได้กล่าวมา จึงร่วมมือในการผลิตหนังสือ **รวมความรู้ สู่เบาหวาน** โดยทีมผู้ประพันธ์ เป็นทีมสหสาขาวิชาชีพ อันประกอบด้วย อายุรแพทย์ต่อมไร้ท่อฯ จักษุแพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาลวิชาชีพ พยาบาลวิชาชีพชั้นสูงเบาหวาน เภสัชกร นักกำหนดอาหาร ทีมผู้ประพันธ์มีความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาชีพของตนเองและเชี่ยวชาญเกี่ยวกับโรคเบาหวานและโรคแทรกซ้อน ได้ร่วมกันจัดทำหนังสือ เพื่อให้ผู้เป็นเบาหวาน ญาติ และผู้ดูแลได้รับความรู้โรคเบาหวาน ข้อมูลที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือโดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์

เนื้อหาข้อมูลหนังสือ “รวมความรู้ สู่เบาหวาน” ท่านสามารถใช้คิวอาร์ โค้ด ด้านล่างเพื่อดาวน์โหลดหนังสือ

คิวอาร์โค้ดหนังสือ “รวมความรู้ สู่เบาหวาน”

รายชื่อทีมผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน **คลินิกกลุ่มผู้ให้ความรู้โรคเบาหวานและเสริมทักษะการดูแลตนเอง**

1. รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงวัลยา จงเจริญประเสริฐ	หัวหน้าสาขาวิชาโรคต่อมไร้ท่อและเมแทบอลิซึม
2. ศาสตราจารย์ แพทย์หญิงสิริมนต์ ธีวตระกูล ประเทืองธรรม	อาจารย์ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์
3. รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงชุดินธร ศรีพระประแดง	อาจารย์ที่ปรึกษา
4. รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงธาริกานต์ สุจิระกุล	อาจารย์ที่ปรึกษา
5. อาจารย์ ทันตแพทย์หญิงธนพร ทองจุต	อาจารย์ที่ปรึกษา
6. พว.น้ำเพชร สายบัวทอง	พยาบาลปฏิบัติการชั้นสูง
7. พว.รัตนภรณ์ จีระวัฒนะ	พยาบาลปฏิบัติการชั้นสูง
8. พว.สารภี พุ่มคง	พยาบาลปฏิบัติการวิชาชีพ
9. พว.พรทิพย์ เตชะนิเวศน์	พยาบาลปฏิบัติการชั้นสูง
10. พว.สาวิตรี ชาญชาติ	พยาบาลวิชาชีพ
11. พว.จันทร์จิรพร สิงห์ขาว	พยาบาลวิชาชีพ
12. นางสาวฉัตรวรา อาริวิทย์	นักกำหนดอาหาร (ผู้ชำนาญการพิเศษ)
13. นางสาววรรณพร แพเมื่อง	นักกำหนดอาหาร
14. นางสาวกนกนันท์ วิทยาเกษมสันต์	นักโภชนาการบำบัด
15. นางสาววาสนา ภูเกตุ	นักโภชนาการบำบัด
16. ญญ.ภัทราพร กำเนิดสิทธิเสรี	ผู้ปฏิบัติงาน
17. ญญ.ฉัตรสุดา โชว์พานิช	ผู้ปฏิบัติงาน

ผลลัพธ์จากการทำหนังสือ เพื่อเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลที่ถูกต้องและทักษะต่างๆ ให้กับผู้ป่วยเบาหวานและผู้ดูแล

1. เพื่อให้ผู้ป่วยเบาหวานที่มารับความรู้ ที่คลินิกให้ความรู้โรคเบาหวานและเสริมทักษะการดูแลตนเอง (Diabetes Self-Management Education and Support: DSMEs) ได้ทบทวนความรู้ ความเข้าใจในโรคเบาหวาน โรคแทรกซ้อน และเพิ่มการฝึกฝนทักษะต่างๆ ในการใช้อุปกรณ์ในการดูแลระดับน้ำตาลด้วยตนเองที่บ้าน เช่น การใช้เครื่องเจาะน้ำตาล ปากกาฉีดอินซูลิน เพื่อลดการมาโรงพยาบาลซ้ำในการมาทบทวนการใช้อุปกรณ์ดังกล่าว
2. ช่วยสนับสนุนให้ญาติและผู้ดูแล ได้รับความรู้ที่ถูกต้องและข้อมูลที่น่าเชื่อถือและถูกต้อง เพื่อความเข้าใจในโรคเบาหวานและเพิ่มศักยภาพในการช่วยเหลือและดูแลผู้ป่วยด้วยตนเองที่บ้าน
3. สร้างความมั่นใจให้กับผู้ป่วยเบาหวานในการใช้ชีวิตในกิจกรรมต่างๆ เช่น การเตรียมตัวเมื่อต้องเดินทาง การดูแลตนเองเมื่อถือศีลอด การดูแลตนเองเมื่อเจ็บป่วย การเลือกอาหารที่ดีต่อสุขภาพ การแก้น้ำตาลสูง/ต่ำ อย่างถูกต้อง เป็นต้น
4. สร้างความมั่นใจให้กับผู้ป่วยเบาหวานในการรับข้อมูลที่ถูกต้องและมีหลักฐานเชิงประจักษ์ ในบริบทอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรคเบาหวาน เช่น การจัดการความเครียด การลดความเสี่ยงต่างๆ เช่น การฉีดวัคซีน การคัดกรองตา ไต เท้า ประจำปี
5. ช่วยลดภาระของบุคลากรทางการแพทย์ ในกรณีที่พบปัญหาผู้ป่วยเรียนรู้ช้า หรือต้องใช้เวลาในการทบทวนหลายครั้ง ผู้ให้ความรู้สามารถประสานกับผู้ดูแล ในการให้ข้อมูลตามบริบทที่เป็นปัญหาของผู้ป่วย โดยใช้หนังสือเป็นแหล่งข้อมูลในการเรียนรู้

การเชื่อมโยงกับเครื่องมือคุณภาพ/มิติคุณภาพอย่างไร (Safety, Timely, Efficiency Effectiveness, Equity, Patient Center)

หนังสือ รวมความรู้ ผู้เบาหวาน มีการเชื่อมโยงกับมิติคุณภาพ ดังนี้

1. **Patient Center:** ช่วยตอบโจทย์ความต้องการในการเรียนรู้รายบุคคล ซึ่งจะช่วยตอบสนองความต้องการเรียนรู้ของผู้เป็นเบาหวานตามวิถีชีวิต ปัญหาและข้อจำกัดต่างๆ โดยเนื้อหาที่ผู้ประพันธ์เรียบเรียงในหนังสือมีข้อมูลและความรู้การดูแลเบาหวานแบบองค์ครบถ้วน
2. **Timeliness:** ผู้เป็นเบาหวานสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้องได้ด้วยตนเองได้ทุกเมื่อที่ตนเองต้องการ และถ้ามีข้อสงสัยเกี่ยวกับการดูแลตนเอง ผู้เป็นเบาหวานสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทันที
3. **Effectiveness:** ผู้เป็นเบาหวานมีความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับโรคเบาหวานและเป็นการเข้าใจที่ถูกต้อง จะช่วยให้ผู้เป็นเบาหวานทราบปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อระดับน้ำตาล และสามารถนำความรู้ ความเข้าใจเหล่านี้มาดูแลตนเองและสร้างพฤติกรรมที่ดีในการดูแลตนเอง เพื่อให้ผลลัพธ์ในการรักษาได้ตรงตามเป้าหมายมากยิ่งขึ้น และจะช่วยลดโรคแทรกซ้อนและเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น
4. **Efficiency:** ช่วยลดภาระของบุคลากรทางการแพทย์ที่มีข้อจำกัดเรื่องเวลา และช่วยลดการมารับบริการที่โรงพยาบาลโดยไม่จำเป็นของผู้เป็นเบาหวาน
5. **Equity:** ช่วยกระจายความรู้ และข้อมูลที่ถูกต้องสู่สาธารณชน ในการได้รับความรู้ และลดช่องว่างในการเข้าถึงข้อมูลในการดูแลสุขภาพ
6. **Safety:** ข้อมูลที่ถูกต้องโดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ ทำให้ผู้อ่านนำไปปฏิบัติได้อย่างเข้าใจและสร้างความปลอดภัยในการนำความรู้ไปใช้ในการดูแลตนเอง

การเผยแพร่/ขยายผลไปสู่หน่วยงานอื่นๆ ภายใน/ภายนอกคณะฯ (พร้อมแนบหลักฐานการนำไปใช้)

หนังสือ รวบรวมความรู้ ผู้เบาหวาน ได้มีการเผยแพร่สู่สาธารณชนให้กับบุคลากรทางการแพทย์ ดังนี้:

1. HA National Forum ครั้งที่ 25 วันที่ 18 - 21 มีนาคม 2568 ณ อิมแพ็ค ฟอรั่ม เมืองทองธานี จำนวน 100 เล่ม
2. IDF World Diabetes congress 2025 วันที่ 7 - 10 เมษายน 2568 ณ ไบเทค บางนา จ.สมุทรปราการ จำนวน 100 เล่ม
3. เผยแพร่สู่ผู้มาปฏิบัติงานที่คลินิกฯ สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์-ศัลยศาสตร์ ผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง สาขาศัลยศาสตร์: ออสโตมี และแผล ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี จำนวน 50 เล่ม
4. เผยแพร่สู่งานอบรม มิตรภาพบำบัด ให้แก่ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) จำนวน 45 เล่ม
5. เผยแพร่ให้ผู้เข้ารับการอบรมที่คลินิกให้ความรู้โรคเบาหวานและเสริมทักษะการดูแลตนเอง (Diabetes Self-Management Education and Support: DSMES จำนวน 50 เล่ม
6. เผยแพร่ให้ผู้เป็นเบาหวานที่มารับคำปรึกษาที่อายุรกรรมผู้ป่วยนอก อาคารสมเด็จพระเทพรัตนฯ จำนวน 100 เล่ม

ลงชื่อ(เจ้าของผลงาน)

(รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงวัลยา จงเจริญประเสริฐ)

หัวหน้าสาขาวิชาโรคต่อมไร้ท่อและเมแทบอลิซึม

ภาควิชาอายุรศาสตร์

วันที่ 24 เดือนมิถุนายน 2568

เผยแพร่หนังสือ รวมความรู้ สู้เบาหวาน
ในงาน HA National Forum ครั้งที่ 25 วันที่ 18-21 มีนาคม 2568

เผยแพร่หนังสือ รวมความรู้ สู้เบาหวาน
ในงาน IDF World Diabetes congress 2025 จัดที่กรุงเทพฯ ในวันที่ 7-10 เมษายน 2565

เผยแพร่สู่ผู้มาทำงานที่คลินิกฯ สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์-ศัลยศาสตร์ ผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง สาขาศัลยศาสตร์ :
ออสโม่และแมล ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลรามารับติ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามารับติ มหาวิทยาลัยมหิดล

